N°. 21. 1853.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
des Maandags-, Woensdags- en Zaturdags-avonds.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

ZONDAG 12 JUNIJ.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . f 3.00.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . » 3.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
W. J. VAN HAREN NOMAN, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 40, Ned. Cour.

Wie behoort gekozen te worden?

Nog slechts weinige dagen, en in het hoofdkiesdistrict 's Gravenhage zal eene nieuwe keuze moeten gedaan worden ter vervulling van de vacature, die voor dat district in de Tweede Kamer bestaat.

Geen enkel oogenblik is bij ons eenige twijfel gerezen omtrent den persoon, dien wij, naar onze innige overtuiging, bij die keuze, in het waarachtig belang van Vaderland en Koning, behooren aan te bevelen in de aandacht van ieder zelfstandig kiezer, die zich niet leiden laat en misleiden, die zelf onderzoekt en overweegt, die den burgerpligt naar waarde schat, welken hij heeft te vervullen.

Het is de heer Mr. J. P. P. Baron van Zuylen van Nijevelt, dien wij den kiezers in gemoede aanraden, tot hun vertegenwoordiger te kiezen.

Bij de aanbeveling van den heer van Zuylen behooren wij tweeërlei op te merken:

Vooreerst, dat het door den *Nieuwsbode* geopenbaarde dreigement, dat bijaldien hier gekozen werd iemand, den Koning of de Regering ongevallig, 's Gravenhage den naam van *residentie* zou verliezen, enz., is een *logen;*

Ten tweede: dat de residentie geen waardiger volksvertegenwoordiger zou kunnen kiezen dan den heer van Zuylen van Nijevelt.

Wij ontkennen al dadelijk pertinent, dat de verkiezing van den heer van Zuylen ongevallig zou *kunnen* zijn aan den Koning. Het doet ons leed, dat de ministriële partij altijd den Koning betrekt in de politieke geschillen der kiezers. Dat is eene schending van de constitutionnele begrippen eens onschendbaren Konings; maar ook een krachtig bewijs dat die partij zich slechts sterk gevoelt door zich van den Koning als van een afwerend wapentuig te bedienen. Nu evenwel den kiezers wordt diets gemaakt, dat het den *Koning* zou ongevallig zijn, bijaldien de heer van Zuylen werd gekozen: meenen wij, ook ter handhaving van de waardigheid des Koningschaps en van den eerbied aan het hoofd van den Staat verschuldigd, daartegen met kracht te moeten opkomen. Wij kunnen, wij mogen niet onderstellen, dat de Koning zou zijn zoo wisselziek van gevoelen, als zijne schijn-vrienden hem aan het volk voorstellen. De Koning toch, die nog slechts weinige maanden geleden (October 1852) den heer van Zuijlen benoemde tot *Minister van Buitenlandsche zaken:* die hem voor nog geene twee maanden op zijn verzoek, van die betrekking onthief, «*onder dankbetuiging voor de gewigtige, in die betrekking bewezen diensten*», de Koning — zeggen wij, — *kan* thans omtrent den heer van Zuijlen, onmogelijk zóó van gevoelen zijn veranderd, dat hij hem niet waardig zou keuren zitting te nemen in de Tweede Kamer. Dit van den Koning te doen gelooven, ware Z. M. schandelijk belasteren; en wij roepen, voor de regtbank der openbare meening, ter verantwoording op de laaghartigen, die ter bereiking hunner kleingeestige bedoelingen, op die wijze den persoon des Konings voorstellen.

Het is mogelijk, dat de benoeming van den heer van Zuijlen minder welgevallig zou zijn aan de *Ministers; onafhankelijkheid* is steeds een doorn in het oog van hen, die blinde volgzaamheid verlangen. Maar mag dit den kiezer weêrhouden? Als elk district, dat een vertegenwoordiger koos, ongevallig aan de *Ministers*, daarvoor getuchtigd moest worden: zou men dan niet beter doen, van de stembus te verbreken, en zich, handen en voeten gebonden, aan de Ministers over te leveren? Waartoe dient de volksvertegenwoordiging? Dient zij, om *welgevallig* te zijn aan de Ministers; of is hare roeping, om, in het belang van Koning en volk, *toezigt* te houden op de handelingen der regering? En hoe wil men nu een waarborg vinden, dat dit zoo noodige toezigt eerlijk en opregt geschiede, wanneer men alleen zou mogen kiezen mannen, *welgevallig* aan de ministers, en dus de zoodanigen, die, «*welgezind*» genoeg zijn, om wat door de vingers te zien? Hoe is het mogelijk, dat men, met dergelijke bespottelijke leer, nog één oogenblik *vrije* Nederlanders zou kunnen verblinden!

Neen, het is veeleer de duurste pligt van den kiezer, om juist de zoodanigen te kiezen, die, geheel onafhankelijk van de ministers, onpartijdig genoeg is, om hen te ondersteunen waar zij het verdienen, om hen te bestrijden waar 's lands belang dit vordert. Mannen, aan de Ministers welgevallig, zijn *ja-knikkers;* zijn dezelfde mannen, die vóór 1848 ons land zoo deerlijk in de war hebben gestuurd.

De verkiezing van den heer van Zuylen *kan* noch mag alzoo den *Koning* ongevallig zijn. Even logenachtig is het gerucht, dat de Koning in dat geval zijne residentie zou verleggen, dat de ministeriële departementen elders zouden worden gevestigd; de Staten-Generaal elders vergaderen en wat al niet meer. Wij begrijpen waarlijk niet, hoe het Openbaar Ministerie niet reeds den verspreider van dat lasterlijke gerucht heeft vervolgd; want hoe kan men den persoon des Konings ongestraft voorstellen, als bezield met eene onedele wraakzucht, wegens de uitoefening van een *regt*, dat door de Grondwet *vrij* en *onschendbaar* aan de ingezetenen is toegekend! Verachting treffe den onzalige, die aldus het Koningschap verlaagt.

Wien het hart welgeplaatst in den boezem klopt, zegt met ons: «*dat kan onze Koning niet bedoelen.*» Maar ook den vreesachtigsten kiezer, ook hem, die aan het *ongerijmde* gelooft, behooren we gerust te stellen. En dan verwijzen wij hem al dadelijk naar art. 28 der Grondwet, ter geruststelling, dat dan toch bij de wet den Koning zomer- en winter-verblijven moeten in gereedheid worden gebragt. Wij wijzen voorts op de omstandigheid, dat in geene stad van het geheele land localiteiten aanwezig zijn, waarin de Staten-Generaal zouden kunnen vergaderen, waar de Ministers hunne uitgestrekte bureaux zouden kunnen vestigen. Hoe «*welgevallig*» de meerderheid der Tweede Kamer dan nu ook moge zijn aan de Ministers: die meerderheid zou zich dan toch nog wel tweemalen bedenken, alvorens de tonnen schats te verleenen, die ter volvoering van zoodanig plan zouden benoodigd zijn. Even ongerijmd is het te gelooven, dat de gezanten, waarvan velen hier vaste hôtels bezitten, zoo maar goedschiks, ter voldoening aan een gril der Ministers, hunne woonplaats naar elders zouden overbrengen. De heer van Hall moge officiële diners in overvloed geven; wij gelooven, dat de gezanten zelfstandigheid te over bezitten, om voor die aanlokkelijkheid niet te bezwijken.

Wij gelooven, na dit korte betoog, dat er niets meer overblijft van al die dwaze geruchten, om zelfs den eigenbelangzuchtigsten kiezer nog de minste vrees te berokkenen.

En op wien, kiezers van het district 's Gravenhage, zoudt gij dan, in het welbegrepen belang van Vaderland en Koning, uwe stem beter kunnen uitbrengen, dan op den heer van Zuylen van Nijevelt?

Wat er ook van de beruchte bisschoppelijke questie zij: elk onpartijdige zal erkennen, dat de heer van Zuylen, toen hij als minister optrad, de zaak geregeld vond zooals zij geregeld is; dat hij integendeel, zooveel doenlijk, heeft getracht de benoeming van een aartsbisschop *van* Utrecht te weeren. Men heeft deze loffelijke poging op boosaardige wijs uitgelegd: ook om *deze* miskenning behoort de natie den heer van Zuylen voldoening te geven.

Leest, kiezers van 's Gravenhage! wat de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, die *nu* wil doen gelooven, dat de verkiezing van den heer van Zuylen ongevallig zou zijn aan den Koning en aan de Ministers, *zelf* van dien heer heeft gezegd; leest, wat de heer VAN HALL zelf van de heer van Zuylen getuigde: wij zouden geen loffelijker getuigenis van hem kunnen geven.

«Het heeft den Koning behaagd, den baron van Zuylen van Nyevelt, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te benoemen tot Minister van Buitenlandsche Zaken. Wij weten het, dat de heer van Zuylen een der voornaamste voordvoenders is van de zoogenaamde ministeriële partij; doch dit zal ons niet beletten, *dat wij ons genoegen betuigen over de benoeming die geschied is.* Hij toch heeft de rigting aangewezen, welke gevolgd moest worden. Den 10den Dec. 1850 ontrolde hij het vaandel: «*geene volkssouvereiniteit, geene democratie, geen algemeen stemregt; de constitutionnele monarchie, overeenkomstig de Grondwet*; NIETS MEER NIETS MINDER!» De heer van Hall heeft den 11den Dec. 1850 acte genomen van die woorden. Hij waardeerde ze, «omdat,» zeide hij, «zij komen van een medelid van deze vergadering, van een man, aan wien ik persoonlijke achting toedraag; maar ik waardeer ze dubbel, omdat ze komen van een' man, die tot de ministeriële partij behoort. Geene andere, mijne heeren,» voegde de heer van Hall er bij, «is *onze* leus. Zoo lang het blijken zal, dat de heer van Zuylen aan die woorden getrouw blijft, zullen wij hem gaarne, waar wij slechts kunnen, ondersteunen. En wij doen dit des te eerder, omdat wij *gedurende zijne parlementaire loopbaan* in hem hebben meenen te bespeuren *een kundig, billijk, regtvaardig, onpartijdig*, en *gematigd man.* Hij heeft toch erkend, dat het vorig Ministerie in vele opzigten *met hardheid en onbillijkheid* is bejegend. Hij heeft hulde bewezen *aan den ijver*, die door de vorige ministers is aan den dag gelegd; hulde bewezen aan de *onmiskenbare talenten en verdiensten*, die ook het meest mogelijke verschil van gevoelen niet mag verduisteren. Hij had zelf de rondborstigheid, den 10den Dec. 1850 te verklaren: dat, indien hij over gebrek aan ijver en aan werkzaamheid bij de vorige Ministers, geklaagd had, *hij die woorden terugnam, uitdat* zij waren ONVERDIEND. Het was de heer van Zuylen, die erkende, dat hij, ten aanzien van de in te voeren [illegible] nigingen, welligt *overdrevene denkbeelden* had [illegible]. Wij zien dus in den heer van Zuylen een [illegible] *matigde denkwijze, die voor overtuiging* [illegible] *zijne dwalingen, waar hij ze begaat* [illegible] *rondborstig erkent; die niet aarzelt* [illegible] *gelegde gevoelens, wanneer* [illegible] *opregt en te goeder trouw* [illegible]

Sint de Grondwet werd aangenomen, en van wien wij verwachten, dat hij zijn invloed zal bezigen, om zoo spoedig mogelijk uitvoering en ontwikkeling aan de grondwettelijke bepalingen te geven.

Zietdaar de schets van den loyalen, onafhankelijken, onpartijdigen, gematigden, Vaderland en Koning liefhebbenden vertegenwoordiger, dien wij U thans dringend aanbevelen.

Die schets is gegeven door den Heer VAN HALL. Mag de Koning zich niet gelukkig achten, als zijn volk door zulke mannen wordt vertegenwoordigd?

Door hem te kiezen zult gij bovenal den Koning eene schitterende hulde bewijzen. Want gij zult er uwe overtuiging door uitdrukken, dat, ondanks wat karakterlooze vleijers zouden willen doen gelooven, de Koning der Nederlanden, als waardige telg van het doorluchtig stamhuis van Oranje, boven partijzucht en wraakgierigheid is verheven: dat Hij alleen het geluk zijner onderdanen beoogt.

Nederlandersrachtigheden en Groenianisme.

De Nederlander is zelfs zóó bang voor *de Grondwet*, dat, om haar toch maar niet te noemen, hij zijn citaten vervalscht.

Zie het nummer van 10 Junij.

De Tijd sprekende over het Rotterdamsche *vliegend blaadje*, daar *de Nederlander* volstrekt maar geen smaak in kan krijgen, kende het nog niet; maar oordeelde «naar de uittreksels, die daarvan door *de Grondwet* «worden medegedeeld.» — *De Nederlander* neemt het stuk uit *de Tijd* over, en .... laat de woorden *door de Grondwet* wegvallen!

Welligt een verzuim van den zetter?!

Het is jammer, dat *de Nederlander* tevens uit dat zelfde nummer van *de Tijd* niet heeft overgenomen, het citaat uit *de Fakkel*, thans le compagnon *fidèle* van de Groenianen.

Het vangt aan:

«*Nomenclatuur bij het lezen van de Nederlander.*»

«*Antirevolutionnair*... een boek schrijven gelijk Groen's *ongeloof en revolutie*, en onmiddellijk daarop zich in den stroom der revolutie werpen en zijn best doen ten einde «de revolutie te nationaliseren.»

«*Positief*.... stellig: bijv. Groen heeft dat stellig gezegd, dus is het *positief* waar. De mannen van de positieve rigting zijn zij, die bij de woorden van den grooten Groen [illegible]

«*Communisme en Socialisme* zijn de sinterklaassen, de boemannen of buffelebakken, waarmede de *Nederlander* vele *groote* kinderen in *Nederland* in der tijd heeft bang gemaakt.

«*Rationalisme*, enz.

Nadat de Verkiezingen zijn afgeloopen, schrijft de predikant O. G. Heldring, behoorende tot de anti-revolutionnaire partij, het volgende in zijn Tijdschrift: *De vereeniging*, voor Junij l.l.

«De afgetreden minister, de heer van Bosse, heeft aan Z. M. Hoenderloo zoo gunstig voorgedragen, dat wij thans deze gemeente als eene, bij Koninklijk besluit gevestigde mogen beschouwen.... De edelmoedige wijze, waarop de heer van Bosse in al mijne wenschen is ingetreden, legt mij de verpligting op, *dit bewijs van hulde aan dien man toe te brengen*, die, hauwelijks het ministerie van eeredienst aanvaard hebbende, mij met de meeste welwillendheid uit de fatale moeijelijkheid van een geduldig wachten van bijna twee jaren, gered heeft. Moge zijn opvolger de Protestantsche kerk, inderdaad op gelijke wijze in hare billijke vorderingen ter zijde staan. Wij zullen zien. Er is veel te doen.»

Waarom heeft de anti-revolutionnaire heer Heldring niet *vóór de verkiezingen* voldaan aan de hem opgelegde «verpligting, om «*dit bewijs van hulde aan dien man toe te brengen?*»

Waarom spruk hij zijne ambtgenooten in Nederland niet luide tegen, toen zij den heer van Bosse met de andere afgetreden ministers, en de nu verwijderde leden der kamer verguisden, alsof ze de belangen der Protestantsche kerk hadden verraden?

Waarom riep de heer Heldring *toen* niet, gelijk thans: «Moge de opvolger van den heer van Bosse de Protestantsche kerk, op gelijke wijze als hij, in hare billijke vorderingen ter zijde staan!»?

Misschien had deze aanbeveling bijv. te Rotterdam nog al gunstig gewerkt.

Daar werd de heer Baud tegenover den heer van Bosse aanbevolen *door een Jood*, op grond *dat hij een goed Christen is.*

Misschien had daartegen opgewogen de verklaring van een *anti-revolutionnairen predikant*, dat de heer van Bosse voor de Protestantsche kerk, als minister van eeredienst, zoo goed had gezorgd dat het te wenschen ware: «dat zijn opvolger die kerk op gelijke wijze in al hare vorderingen zou ter zijde staan.»

Opmerkelijk, dat *de Nederlander* ook eerst *na* de verkiezingen, het zoo toejuichte, dat de heer Thorbecke in de kamer gekomen was.

De 's Gravenhaagsche Nieuwsbode.

Wij vragen onze lezers welgemeend verschooning, dat wij hen ditmaal met *de Nieuwsbode* zoo uitvoerig moeten bezighouden, dat, hetgeen we omtrent dat Blad hebben te zeggen, onder een afzonderlijk hoofd moet worden gebragt. Wij doen het echter in de overtuiging, dat het publiek uit een en ander zal kunnen afleiden: *hoe* die Nieuwsbode wordt geredigeerd; *hoe* dat Blad zich zelf verloochent; *hoe* onbekend het is met de zaken, waarover het schrijft; *hoe* het zich zelf aanklaagt, dat het *onwaarheden* zegt.

I.

Wij hadden gevraagd:

«Zou *de Nieuwsbode* ons ook weten op te helderen, waarom «nooit in de *Staats-Courant* de Koninklijke besluiten worden «opgenomen, waarbij Z. M. de Koning der Nederlanden ver«gunning verleent tot het aannemen en dragen der *vreemde* «orde van de Eikenkroon, door den Groothertog van Luxemburg «verleend?»

De Nieuwsbode antwoordt:

«Om de eenvoudige reden, dat er nooit verlof wordt gevraagd «tot het aanneemen en dragen dier orde, hetgeen ook niet wordt «vereischt, vermits de Groothertog geen orde zal schenken, die «Hij als Koning niet zoude wenschen, dat aangenomen en ge«dragen werd.»

En dwaas antwoord op een niet-onbelangrijk vraagstuk van staatsregt. Het is hier de vraag niet, wat de Koning al of niet zou *wenschen*; het is de vraag, wat de *wet* zegt.

Art. 64 der Grondwet luidt: «Ridderorden worden door *eene wet*, op het voorstel des Konings, *ingesteld.*»

De ridderorde der *Eikenkroon* is door geene *wet* ingesteld. Die orde is alzoo geene Nederlandsche orde. Zij heet dan ook te regt: «*Groothertogelijk Luxemburgsche orde.*» Die ridderorde wordt alzoo verleend *niet* door den Koning der Nederlanden; maar door den *Groothertog van Luxemburg.*

Art. 65 der Grondwet luidt (2de al.): «In geen geval mogen de onderdanen des *Konings* (er staat niet van den *Groothertog*) *vreemde* ordeteekenen, titels, rang of waardigheid aannemen, *zonder zijn bijzonder verlof.*»

Mag nu een onderdaan des *Konings* eene orde aannemen, die hem door den *Groothertog* is verleend, zonder daartoe het *bijzonder verlof* van den *Koning* te vragen?

Het feit, dat de kroonen van *Nederland* en *Luxemburg* op één hoofd vereenigd zijn, neemt niet weg, dat Luxemburg voor Nederland een *vreemd rijk* is. Art. 26 der Grondwet zegt dit duidelijk: «De Koning kan geene *vreemde kroon* dragen, *met uitzondering van die van Luxemburg.*» Dus: Luxemburg is eene *vreemde* kroon.

Wij blijven dus bij ons gevoelen, dat het aannemen en dragen van de orde van de *Eikenkroon*, zonder dat daartoe het bijzonder verlof is verleend door den *Koning der Nederlanden*, eene daad is, *uitdrukkelijk verboden bij art. 65 der Grondwet.*

Ging de dwaze redenering van *de Nieuwsbode* op: men kwam al van zelf tot die wegredenering der Grondwet, waarop men het oog schijnt te hebben. Dan kan men even goed zeggen: «De toepassing van eene wet, door de Luxem«burgsche Kamer vastgesteld, kan *hier* geschieden, ver«mits de Koning niets zal willen, wat Hij als Groothertog «niet zoude wenschen dat in Nederland geschiede.»!!

II.

In datzelfde blad (8 Junij) vinden wij het volgende:

De Grondwet vraagt:

«Wie beveelt de plaatsing der Koninklijke besluiten in de «*Staats-Courant.* Is dat de Minister van Binnenlandsche Zaken?» En *zij* antwoordt daarop: «Neen; dat bevel gaat uit *van het* «*Kabinet des Konings.*»

«*De Nieuwsbode* echter antwoordt, dat het bevel tot plaatsing altijd uitgaat *van het departement waaronder de met een eereteeken begiftigde behoort*, en NIMMER van het Kabinet des Koings. *De Nieuwsbode* kan er nog bijvoegen: dat door den heer Thorbecke, als een besluit bij zijn departement was ingekomen, waarbij aan Z. Exc. het aannemen en dragen van eene *vreemde* orde door den Koning werd vergund, steeds de uitdrukkelijke last werd gegeven, het niet in de *Staats-Courant* te plaatsen. Waarom, is een raadsel. Of zou het alleen uit nederigheid geweest zijn?»

Het eerste gedeelte van het antwoord is eene spitsvondige *onjuistheid*; het tweede gedeelte eene bepaalde *onwaarheid.*

De *benoeming* tot eene ridderorde vereischt het contraseign van een Minister; die benoeming heeft met overleg van den betrokken Minister plaats, en van daar, dat de plaatsing in de *Staats-Courant* wordt bevolen door den Minister, die aan het besluit des Konings uitvoering moet geven.

Hier geldt het echter geene benoeming; maar de aanvrage tot verlof, om eene vreemde orde of waardigheid *aan te nemen.* Dat raakt den Koning in het bijzonder; dat is eene zaak, die buiten den Minister omgaat. Zij wordt behandeld door het *Kabinet des Konings.*

Dat door den *Heer Thorbeeke* steeds de uitdrukkelijke last werd gegeven, om niet in de *Staats-Courant* te plaatsen het besluit, waarbij hem vergunning werd verleend tot het aanneemen en dragen van eene vreemde orde, is eene *onwaarheid.* Niets meer, niets minder.

III.

Het beruchte dreigement, dat de Koning zijne residentie zou verleggen, enz., enz., werd door *de Nieuwsbode* bij wijze van advertentie den volke geopenbaard. Het Blad valt het *Handelsblad* hard, omdat het *de Nieuwsbode* voor die «*advertentie*» durft aansprakelijk stellen. Maar zes regels verder verklaart *de Nieuwsbode*, dat hij: «zijne kolommen «steeds geweigerd heeft voor alle bijdragen, *hetzij als in*«*gezonden stukken*, *hetzij als advertentiën*, die, *naar* «*de rigting van dit blad* en *de zienswijze zijner redactie*, «ONGESCHIKT of ONWAARDIG moesten beschouwd worden, «om onder de oogen van het publiek te worden gebragt.»

Het beruchte dreigement; het verachtelijke mouchardberigt van eene huiselijke bijeenkomst, die bij den Heer Thorbecke zouden hebben plaats gegrepen: beiden zijn opgenomen in *de Nieuwsbode.*

Die opname bewijst dus, hoe eervol *de rigting is van* de Nieuwsbode, en de *zienswijze zijner redactie.*

Als *de Nieuwsbode* zelf het niet zeide: wij zouden dergelijke gevolgtrekking niet hebben durven maken.

IV.

De Nieuwsbode heeft van zijn «*Meester*» een tik op de vingers gekregen. In een *Ingezonden* Stuk doet het zich zelf gister bestraffen over zijne laffe vleijerij, die het noopte allerlei zotte kommando's te doen aan de ingezetenen der residentie, betrekkelijk hun gedrag, dat zij bij de opening der Staten-Generaal hadden te houden. De inzender van dit stuk raadt *de Nieuwsbode* aan, om toch zoo min molijk «*eene politieke manifestatie*» uit te lokken; hij meent dat de voorstanders der beginselen van het afgetreden Ministerie niet door die aftreding zijn ondergegaan. De schrijver van dat stuk schijnt verstandiger te zijn dan de redactie van *de Nieuwsbode*, die gaarne zou doen gelooven, dat geheel Nederland verzadigd is van pleizier over het comediespel, dat thans vertoond wordt.

Het beruchte kommando is dus ingetrokken: men mag te huis blijven, en men behoeft niet *driemaal* een voorgeschreven leus te schreeuwen! Gezegende vrijheid!

De Nieuwsbode behoeft evenwel, evenmin als de Inzender van de tuchtiging, die politieke manifestatie te ontraden, uit vrees van eene «*spanning*» te veroorzaken. Het is de liberale partij alléén, die den Koning steeds boven alles heeft verheven beschouwd; die ook nu nog dat echt-constitutionnele begrip blijft vasthouden. Het zijn de tegenwoordige ministeriëlen, en niemand anders, die van den Koning maken een *partijhoofd.* Waar het geldt den Koning, afgescheiden van welke regering ook, de verschuldigde hulde te brengen: daar staat de liberale partij vooraan, en laat zich zijne gehechtheid aan het Huis van Oranje door niemand ontnemen of weggoochelen.

Een klein bewijs eindelijk aan de kwade trouw van *de Nieuwsbode.* In een noot op bedoeld ingezonden stuk, zegt de redactie, dat «*het denkbeeld zelf* van een publieken maaltijd, *hoezeer ons behagende*, *is niet van* ONZE VINDING.» Wie heeft dat denkbeeld dan het eerst geopperd? *De Nieuwsbode.* In eene advertentie? In een ingezonden stuk? Neen — in een *eigen hoofdartikel!*

Of bedoelt *de Nieuwsbode*, dat het denkbeeld van de vinding is van zijn *Meester?*

Dat het 's Gravenhaagsche Politie-blad, ondanks zijne verklaring, *geen* vrij en onafhankelijk blad is, dat het *wel* ten dienste staat aan een opgetreden staatsman, blijkt alweder uit het navolgende berigt, te vinden in zijn N°. van gisteren:

«Met betrekking tot het dezer dagen door *de Grondwet* me«degedeelde over plaats gehad hebbende onregelmatigheden bij «de laatste verkiezing van leden voor de Tweede Kamer der «Staten-Generaal in 't Ambacht (hoofd-kiesdistrict Dordrecht), «vernemen wij VAN GOELDERHAND, dat de regering van deze «onregelmatigheden onmiddellijk heeft kennis gedragen en dien «ten gevolge OOK VOORNEMENS IS die gemeente, meer bekend «onder den naam van Hendrik-Ido-Ambacht en Sandelingen«Ambacht, als onder kiesdistrict op te heffen en bij een ander «kiesdistrict in te deelen.»

Hoe kan *de Nieuwsbode van goeder hand* weten, wat de Regering VOORNEMENS IS te doen? Niemand kan de verklaringen van *de Nieuwsbode* op meer verpletterende wijs logenstraffen, dan *de Nieuwsbode* het zelf doet.

Buitenlandsche Berigten.

ENGELAND.

Het stoomschip *Baltic* heeft berigten uit Amerika aangebragt. De tijdingen uit Mexico loopen tot den 18den, die van Vera-Cruz tot den 22sten Mei. Op den 17 brak te Vera-Cruz een opstand uit onder de schutterij ten gevolge van een besluit van de regering, dat zij bij de geregelde troepen zou worden ingelijfd. De opstand hield 8 dagen aan, gedurende welken tijd alle bedrijven en werkzaamheden geheel stil stonden. De troepen hielden de posten bezet, terwijl de schutterij zich in de straten had gebivouacqueerd. Van beide zijden werd bij elke ontmoeting woedend gevochten; doch de aankomst van eene sterke afdeeling troepen uit Jalapa maakte op den 22sten een einde aan den opstand. Vijftig man van de schutterij werden gevangen genomen. Santa Anna had verscheidene willekeurige maatregelen genomen; hij had het wetgevend gezag door het geheele gemeenebest geschorst, en strengelijk den burgers het bezit van wapenen, kruid of eenige andere krijgsmaterialen verboden. Ook had hij den telegraaf onder het opzigt van het Gouvernement gesteld. Het leger onderging eene nieuwe organisatie en werd aanmerkelijk vermeerderd. Lombardino was bevorderd tot divisie-generaal. Er was een ontwerp ingekomen voor de oprigting eener nieuwe nationale bank,

waartoe het Gouvernement eene leening zou doen van 8 à 12 millioen dollars. De Fransche gezant was in Mexico aangekomen.

— In de vereenigde staten maakte het gedrag van den Mexicaanschen dictator en zijne vijandige manifestatien tegen Noord-Amerika een onaangenamen indruk.

— Door het reces van het Congres, is er geenerlei staatkundig nieuws uit de Vereenigde Staten.

— Men heeft gesproken van de benoeming van den heer Dix tot gezant te Parijs; maar men doodverwt thans den heer van Buren (waarschijnlijk den zoon van den voormaligen president van de Vereenigde Staten) voor die betrekking.

DENEMARKEN.

De verkiezingen voor den Deenschen Folksthing zijn afgeloopen. Van de 109 afgevaardigden zijn er 69 tot de ministeriële partij behoorende, gekozen. Er zijn slechts 10 leden van de ontbondene Kamer herkozen, die tegen de Koninklijke boodschap betrekkelijk de troons-opvolging hadden gestemd.

FRANKRIJK.

Het gerucht, dat de Keizer eene buitengewone ligting van 80000 man zou uitschrijven, is van allen grond ontbloot.

— Talrijke arrestatiën, vooral onder de republikeinen, hebben op den 8sten te Parijs plaats gehad. Men sprak van een complot tegen den Keizer; anderen beschuldigen hen van deelneming aan geheime genootschappen. Het is waarschijnlijk, dat ook deze geruchten, bij nader onderzoek, even als reeds vroeger verscheidene malen is gebleken, overdreven en onwaar zullen worden bevonden.

ZWITSERLAND.

De houding van het Fransche Gouvernement tegenover Zwitserland moet zeer zijn veranderd. Eerst scheen Frankrijk genegen de eischen van Oostenrijk te ondersteunen; maar thans heeft het kabinet der Tuilerien zich tegen elken dreigenden maatregel verklaard en de heer de Salignac Fénelon moet tegen den Bondsraad in geheel verschillenden zin als de heer de Gobineau hebben gesproken.

— Men berigt uit Freiburg, 7 Junij, dat de commissie uit den Grooten Raad, in haar rapport over de beslissing van den Bondsraad betrekkelijk de vonnissen van den krijgsraad, concludeert tot het brengen van de beschuldigden voor den jurij, en dus het voorstel verwerpt om zich aan de beslissing van den Bondsraad te onderwerpen door het toestaan van eene algemeene amnestie.

ITALIE.

In de zitting van 8 Junij van de Sardinische Kamer van afgevaardigden, heeft de heer de Virij het ministerie geinterpelleerd over de arrestatie van een officier van de Koninklijke Piémontesche zeemagt ten gevolge van een verlof, door het Amerikaansche bestuur te New-York gegeven. De president van den Raad heeft verklaard, dat hij geenerlei officieel rapport te dien aanzien had ontvangen en dat hij geloofde, dat dit feit onjuist was, daar de Amerikaansche gezant te Turin eveneens verklaard heeft, dat men hem te dien aanzien ook geene mededeeling had toegezonden.

SPANJE

Men schrijft uit Madrid, dat de aftreding van den heer Bermudez de Castro, den minister van finantiën, die te liberaal is voor zijne ambtgenooten, ontwijfelbaar is. Men beweert verder, dat het op den 4den algemeen bedend was, dat de heer Bravo Murillo op nieuw in het kabinet zou treden en de inconstitutionnele ontwerpen zouden worden voorgedragen of afgekondigd, die vroeger zijn val veroorzaakt hebben. Dit verdient echter allezins bevestiging.

TURKIJE.

Hoewel men nog steeds op eene minnelijke schikking van de Oostersche questie hoopt, nemen de zaken steeds een dreigender aanzien. Volgens berigten uit Konstantinopel wapent men zich daar met ijver; de vloot wordt op voet van oorlog gebragt; in de arsenalen wordt ijverig gewerkt; tegen het einde van deze maand zullen 120000 man Turksche troepen onder de muren van Schamla vereenigd zijn. De Porte heeft de rediff (militie) van de provincie Roumelia opgeroepen, waardoor 90000 man onder de wapenen zullen worden gebragt. De Russen rukten van hnnne zijde met geestdrift naar het zuiden. Op den 4den was het Russisch leger nog wel niet de Pruth overgetrokken, maar men had alles gereed gemaakt om dit elk oogenblik te kunnen doen. 20,000 ossenwagens waren in Moldavië opgeëischt. De keizer van Rusland moet een koerier naar Konstantinopel gezonden hebben met eene mededeeling aan de Porte, dat hij binnen 8 dagen de aanneming van het *ultimatum* van prins Menschikoff verwacht. De engelsche vloot te Malta heeft op den 8sten bevel ontvangen, zich met de Fransche vloot te vereenigen en de Dardenellen te naderen. Het is bijna niet twijfelachtig meer, dat Rusland de Donau Vorstendommen zal bezetten, maar men gelooft dat, op het binnenzeilen van de gecombineerde Fransch Engelsche vloot in den Bosphorus, Rusland na deze demonstratie zich tevreden zal stellen met de nieuwe en uitgebreide concessiën, die de Porte aan zijne Christelijke onderdanen zal toestaan. Volgens een berigt uit Triest van 31sten Mei, zou de Sultan het memorandum tot toelichting van zijn gedrag, reeds aan alle mogendheden hebben doen toekomen.

— Men had het gerucht verspreid, dat Oostenrijk zijne bemiddeling had aangeboden; doch dit wordt door eene telegraphische depêche uit Triest stellig tegen gesproken.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 11 Junij.

De kiezersvereeniging *Nederland*, waar, dank zij de rekbaarheid van het geweten van vele onderteekenaren van het programma dier Vereeniging, *alle* mogelijke kleuren zijn vereenigd, heeft, in hare zitting van gisteren, bij de eerste stemming, tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gekozen den heer J. C. Rijk. Hij verkreeg 58 van de 92 uitgebragte stemmen. De overigen waren aldus verdeeld: Baron van Zuylen van Nyevelt 22, Mr. L. Metman 11 en de heer M. A. F. A. Hoffman 1 stem.

Men verneemt, dat op Zaturdag, 25 dezer, bij gelegenheid der feesten voor HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik alhier te houden, door den Minister van Buitenlandsche Zaken een officieel diner aan de leden van het corps diplomatique zal worden gegeven.

Men verneemt, dat Woensdag, den 22 dezer, de aangekondigde wedstrijd van de liedertafels in deze residentie zal worden gehouden.

Naar men verneemt zullen de binnen en buiten baden op het groot stedelijk Badhuis te Scheveningen den 15 dezer geopend geworden.

De koninklijke schouwburg, welke sedert jaren met draagbaar gaz werd verlicht, zal voortaan van loopend gaz worden voorzien. Men houdt zich thans bezig met het leggen der pijpen, waarmede nog al spoed gemaakt wordt, daar er, zoo men verneemt, aanstaanden Dingsdag eene voorstelling zal worden gegeven.

Uit Vlaardingen schrijft men, dat den 9den en den 10den de eerste haringschepen naar zee waren gegaan, terwijl in het begin der volgende week nog al een aantal schepen in gereedheid zouden zijn, om tot hetzelfde einde te kunnen vertrekken.

In een nieuw, zoo even uitgekomen werk van den beroemden MAC CULLOCH, (*Treatises on economical policy*) lesen wij met genoegen en volle toestemming:

„De ondheid van de huizen van Bourbon, Habsburg en Brunswijk is misschien gelijk aan die van het Huis van Oranje, en ze overtreffen het grootelijks in uitgestrektheid van gebied; maar in ieder ander opzigt moeten ze voor dat huis onderdoen. Dat zij de voornaame instrumenten zijn geweest, waardoor Holland van het despotisme van Spanje, en Engeland van de tijrannie van de Stuarts is bevrijd, dat onderscheidt voornamelijk de vorsten van Oranje, en strekt hun tot meer waarachtigen roem en schitterender glorie, dan hun door de uitgebreidste veroveringen zou zijn te beurt gevallen. Er is geen geslacht, waaraan de beschaafde wereld zoo veel verpligting heeft.“

Schande dan over hen, die in deze dagen den afstammeling van dat geslacht, den constitutionnelen Koning van Nederland verlagen tot een *partijhoofd;* verlagen tot een *instrument*, om de vrijheden des volks aan banden te leggen; en het in de uitoefening zijner *regten* te belemmeren. Is het geen bezwalken van de glorie van het huis, dat een middel is geweest om de tyrannie te verbreken, wanneer men *thans* de kiezers bevreesd maakt voor de *ongenade* van het tegenwoordig Hoofd van dat Huis, indien ze eene keuze doen *naar de vrije inspraak van hun geweten?*

Wat in de residentie gebeurt; wat in Limburg is geschied, hebben wij reeds aangewezen. Thans ligt Breda aan de beurt.

Door couranten en circulaires doet men opmerken, dat sedert de keus van den heer Thorbecke te Breda, tot lid der Tweede Kamer: 1° Z. M. voor het beschermheerschap der aldaar gevestigde maatschappij van landbouw heeft bedankt; en 2° dat bepaald is, dat de rijschool, wier vestiging te Breda vroeger als bijna zeker werd beschouwd, stellig niet daar, maar elders zal worden geplaatst.

Als of deze opmerkingen nog geen sterken prikkel genoeg waren, om den kiezer in het alternatief te brengen van *overtuiging* en *eigenbelang*, voegt men er nu nog het volgende bij: „En wat zoude wel het lot „van Breda worden, indien het de *militaire academie* „*verloor*, aan welke alle benoodigdheden, zonder uit„zondering, door ingezetenen dezer stad worden ge„leverd; indien het zoo talrijke, aan die inrigting „verbondene personeel, dien ten gevolge de stad „verliet; indien de menigte vreemdelingen, die thans „om de academie herwaarts komen, werden gemist?“

Om deze reden — zoo zegt men — mag vooral niemand worden gekozen, die een voorstander is van Thorbecke's regerings-beginselen; want men zou zich dan „verklaren tegen het Gouvernement, die uwe „toekomst in zijne hand heeft, *en met eene enkele* „*pennestreek uwe welvaart kan vernietigen*“!!

Welk een ontzettende *angst* moet de bovendrijvende partij gevoelen voor de liberale partij, welke men anders zoo gaarne als anti-nationaal wil doen voorkomen! Als zulke huismiddeltjes alleen kunnen helpen, het tegenwoordige ministerie te steunen, dan moet het toch waar zijn, dat die „*liberale partij*“ eigenlijk de *eenig nationale* is.

Wanneer wij deze walging verwekkende machinatiën, die nu te Breda, in navolging van Maastricht, Deventer en 's Gravenhage, worden in beweging gebragt, ontsluijeren; het is om aan te toonen:

dat de zoogenaamde vrienden van het ministerie, dat ministerie zelf in het hatelijkste daglicht stellen;

dat later niet op rekening van *ministeriële zin* gesteld kan worden eene uitkomst, die slechts getuigen zou, dat *kleingeestige vrees* en *eigenbelang* de zege hadden behaald op de *politieke overtuiging* der kiezers.

De *Kölnische Zeitung* van gisteren bevat een brief van zijn correspondent uit 's Gravenhage, waarin deze verklaart, dat men dwaalt, wanneer men de meerderheid der nieuwe Tweede Kamer en het tegenwoordige Ministerie *anti-liberaal-ultra-protestantsch* noemt.

Een correspondent, die klinkt als een klok en perfect op de hoogte is van zijne taak!

De redactie van de „*Kölnische Zeitung*“ schijnt evenwel niet te zijn van de meening van haren correspondent. Zij laat de volgende aanmerking daarop volgen:

„Goed onderrigte dagbladen in Duitschland hebben wel „*de beweging bij de verkiezingen*, maar niet het tegen„woordige ministerie als: „*anti-liberaal-ultra-protes„tantsch*“ gekenschetst. Zij hebben evenwel het tegenwoor„dige ministerie, — dat zij zeer goed van de partij van „den Heer Groen weten te onderscheiden — aange„wezen *als toegedaan een schijn-constitutionalismus* en „vernedend door de wijze, waarop het bij de jongste „verandering van ministerie, de hand geleend heeft „aan het onparlementaire gedrag van het Hof.“

Wij lezen onder het opschrift van: „*Eene eerste handeling van den Minister van Buitenlandsche zaken.*“ het volgende artikel in de *Overyssel*:

„Onder onze gemeenebest-regering kende men geene ridderorden; alleen werden uitstekende heldendaden soms met een geschenk van een gouden keten door 's lands Staten beloond. Had men in de 17de eeuw ridderorden gehad, dan zoude men de geheele bemanning van de vloten van de Ruiter en Tromp met ridderorden hebben kunnen behangen.

„Helmers zegt van ons voorgeslacht:

„*Genoeg was wel te doen, het kon den lof versmaden.*

„Met de oprigting van het Koningschap onder Lodewijk Napoleon hier te lande, ontstond de nieuwigheid van ridderorden, en werd vervolgens bijgehouden.

„Het is evenwel eene zaak, die ligt van haar karakter ontaardt, ofschoon zij bij eene regtmatige en schaarsche toepassing, een prikkel tot burgerdeugd konde zijn. Onder koning Willem I en II werden de ridderorden met kwistige hand uitgestrooid, waardoor zekere schaamteloosheid bij de natie ontstond, zoodat men zich niet ontzag om naar ridderorden te solliciteren en honderde requesten daartoe jaarlijks bij de regering inkwamen. Het werd bijna eene distinctie geen ridder te zijn; aan sommige betrekkingen beschouwde men eene ridderorde als verbonden. Sommigen bekwamen twee, ja zelfs driemaal bij abuis hetzelfde lintje. Wij willen over dit misbruik niet verder uitweiden; het ligt in deze instelling om verkeerd toegepast te worden.

„Men moet het een vorst minder euvel duiden, dat hij door het verleenen van overtollige gunstbewijzen, die toch den staat niets kosten, zich liefde onder het volk en persoonlijke genegenheid zoekt te verwekken, dan men een volk beklagen moet, dat zich aan zulk een uiterlijk eerbejag in dier voege schuldig gemaakt heeft, als het Nederlandsche volk dit onder de vorige regering gedaan heeft. Wij hadden dit aan de [illegible] moeten overlaten. Het is eene verbastering van [illegible] oorspronkelijk volkskarakter.

„De minister Thorbecke wilde [illegible] in deze zaak brengen, en de onderorden [illegible] verbinden, waarover natuurlijk veel [illegible] van gevoelen

gestaan kan. Hij verviel in de staatkundige fout van Cato, die meende, dat hij in het verbasterde Rome regeren kon, als in de republiek van Plato.

„Hiermit ontstond, als men de algemeene geruchten geloeren mag, een bron van botsing te meer tusschen dien staatsman en het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, waardoor de tegenwoordige treurige verwikkeling van zaken ook al bevorderd werd. Deze staatkunde was te onstaatkundiger, omdat de natie toch niet te genezen was, vele ordejagers teleurgesteld werden, en dezen het getal misnoegden vermeerderden, terwijl het nog altijd twijfelachtig blijft, of tot het geven van eene ridderorde zelf het koninklijk besluit noodig is, en hier geene traditio de manu in manum kan plaats grijpen.

„Als wij nu van de verheffing van den Baron Schimmelpenninck, onzen gezant aan het Pruissische Hof, tot ridder Grootkruis van de ridderorde van de eikenkroon spreken, dan doen wij dit niet om eene handeling van den Groot-Hertog te laken; eenmaal werd door een Zeeuwsch afgevaardigde het verleenen van ridderorden in de vorige Kamer ter sprake gebragt; de heer Sloet tot Oldhuis verdedigde toen het praerogatief van de Kroon, en de discussie nam daarop dadelijk een einde. — Wij weten ook niet, welke verdiensten die diplomaat voor het Groot-Hertogdom Luxemburg heeft.

„Maar wij betreuren het, dat de heer van Hall zijnen allesvermogenden invloed niet aangewend heeft, om den Groot-Hertog te bewegen, althans voor eenigen tijd dit blijk van vereering achterwege te houden. Ieder weet, dat de nieuwe ridder Grootkruis eerlang de schoonvader des bejaarden ministers worden zal; en men herinnert zich nog al te wel, hoe de heer van Hall, toen hij de Amsterdamsche balie verliet voor den ministeriëlen zetel, zich haastte om zijn eigen vader in den Staatsraad te brengen en tot ridder Grootkruis of commandeur verheven te krijgen: zaken, waarvan een Thorbecke warsch was. Nu zouden wij het jammer vinden, indien men deze regering hetzij als een bestuur van *gunst* of van *represailles* leerde beschouwen; de Staat zoude hier onder lijden. Heeft de heer van Hall zijnen invloed in dezen niet aangewend, om dit gunstbewijs aanvankelijk te doen uitstellen, dan doet men best, om het aan den onbeperkten invloed der liefde op het menschelijk hart toe te schrijven, en willen dit daarom gaarne doen, ons meer en meer aan een zacht oordeel gewennende.„

Eergisteren had alhier eene algemeene vergadering plaats van de vereeniging tot bevordering van ambachten onder de Israëlieten te 's Gravenhage, onder bescherming van Z. M. den Koning. Bij die gelegenheid is door den voorzitter eene toepasselijke aanspraak gehouden, waarin het nuttige doel en de goede werking dezer instelling werd blootgelegd, en waarin alle aanwezigen werden aangespoord, om de pogingen van het bestuur, tot het verder welslagen van deze inrigting, te blijven ondersteunen. Door den secretaris werd een verslag aangeboden over den gang van zaken, ook over den stand der geldmiddelen, gedurende de zes jaren, dat de vereeniging reeds bestaat. Het bleek daaruit, dat de bemoeijingen van het bestuur zich over een dertigtal kweekelingen uitstrekken. Daarna gaven deze blijken, dat zij het herhalings-onderwijs in het godsdienstige en maatschappelijke, hun door de zorg der vereeniging verstrekt, met vrucht genieten. Vervolgens had de prijsuitdeeling plaats. Naar mate van gedrag en vorderingen, werden de meeste leerlingen met boek- of andere geschenken begiftigd. De jongelingen ontboezemden hunne gevoelens van dankbaarheid zoo in eene toespraak, welke een hunner tot het bestuur rigtte, als door het aanheffen in koor van een paar gezangen, waarvan de uitvoering op alle aanwezigen den diepsten indruk maakte. De heer advocaat Levyssohn was de tolk van allen, toen hij het bestuur dank zegde voor de ijverige pogingen, die het onafgebroken in het werk gesteld heeft, om de vereeniging aan haar gewigtig doel meer en meer te doen beantwoorden, en toen hij met warmte en gevoel de aandacht der jongelingen vestigde op al hetgeen voor hen verrigt werd, en op de verwachtingen die men van hen koesterde. Ook een der bestuurderen van dergelijke vereeniging, die te Rotterdam gevestigd is, en die tot de genoodigden behoorde, gaf de hoop te kennen, dat de moeite en zorgen, die deze inrigtingen vorderen, tot heil van de minvermogende Israël. jongelingen en de maatschappij in 't algemeen zouden strekken. Een ieder verliet zeker de vergadering gunstig gestemd, over hetgeen hij gehoord en gezien had.

De *Mededeelingen en Berigten* van het hoofdbestuur en van de afdeelingen der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, n°. 1, bevat: 1°. het programma der tentoonstelling van bloemgewassen, vruchten, tuinsieraden, pluimgedierte enz., welke den 17, 18, 19, 20 en 21 September aanstaande, door de afdeeling te Amsterdam zal worden gehouden; en 2°. het programma der algemeene tentoonstelling van vee, voortbrengselen van en werktuigen voor den landbouw, te houden te Dordrecht, door de Maatschappij op 28, 29, 30, September, 1 en 2 October 1853. Het hoofdbestuur stelt zich voor, om bij genoegzame deelneming op Zaturdag 1 October, bij gelegenheid der algemeene tentoonstelling te Dordrecht, eene verloting te doen plaats hebben van vier werktuigen en gereedschappen van landbouw, gedeeltelijk daartoe op die tentoonstelling aangekocht. De prijs van elk lot is *f* 1.50.

Ingezonden Stukken.

Het Jezuïtisme der zich noemende anti-revolutionnaire partij.

Om de waarheid van dit opschrift te bewijzen, indien dit nog na de talrijke blijken daarvan door die partij gegeven, noodig mogt zijn, herinneren wij aan hetgeen bij de jongste verkiezingen te 's Gravenhage heeft plaats gehad.

In die gemeente is, volgens hare statuten, opgerigt eene liberale kiezers — vereeniging, genaamd *Nederland*.

Art. 1 van die statuten luidt: De vereeniging stelt zich ten doel, de benoeming te bevorderen van zulke Vertegenwoordigers voor de Algemeene, voor de Provinciale en voor de Plaatselijke belangen, die door kunde, door verdraagzaamheid, door onafhankelijkheid en zelfstandigheid van karakter, het vertrouwen en de achting hunner medeburgers verdienen, en van wie met grond de opregte en eerlijke uitvoering van de beginselen onzer Grondwet *in vrijgevigen zin* mag worden verwacht.

Art 2. Ieder ingezeten van het hoofd-kiesdistrict 's Gravenhage, bevoegd om mede te werken tot de keuze van leden der Staten-Generaal en Provinciaal, kan lid dezer vereeniging worden, door de bloote onderteekening van dit Reglement, met de daaronder gestelde verklaring, van volkomen in te stemmen met de beginselen in het voorgaande artikel uitgedrukt, en te beloven zich, gedurende zijn lidmaatschap, daarnaar te gedragen, en bij verandering van inzigt deswege, zich van alle werkzaamheden der vereeniging te zullen onthouden.

Aan het slot staat: De ongeteekende verklaart op den voet en in de voorwaarden in artikel 1 en 2 van dit Reglement vermeld, het lidmaatschap dezer kies-vereeniging te aanvaarden.

(*Volgt de onderteekening.*)

Dat nu de anti-revolutionnaire partij, is de partij, die het meest vijandig overstaat aan de vrijzinnige begrippen en bepalingen der nieuwe Grondwet, is genoegzaam bekend; die partij doet ook geene moeite, om deze vijandige zienswijze te verbergen. Zij heeft te 's Hage opgerigt eene kiezers vereeniging, genaamd *Nederland en Oranje*, met het doel om zoo veel mogelijk aan de vrijzinnige denkbeelden afbreuk te doen, en keuzen te bewerkstelligen van de meest onvrijzinnige personen.

Dit staat hun vrij; maar dezelfde leden dier vereeniging zijn gewetenloos genoeg om zich als leden van de vrijzinnige kiezers-vereeniging *Nederland* te doen aannemen. Zij onderteekenen de statuten en brengen alsdan in die vereeniging hunne stemmen uit bij voorkeur op eenen anti-revolutionair; en is dit niet mogelijk, alsdan op een aanhanger der reactionaire partij, ten einde zoo mogelijk hunnen candidaat in de beide genoemde kiezers-vereenigingen te doen zegepralen en op die wijze de vrijzinnige beginselen der Grondwet tegen te werken.

Zoo werd bij de jongste verkiezingen in de vereeniging Nederland en Oranje, de heer Groen van Prinsterer zelf eenparig als candidaat aangenomen; de leden die dit hadden bewerkt, en zich tevens als leden in de vereeniging Nederland hadden ingedrongen, kwamen ook daar om dien heer te stemmen. Ofschoon in die vereeniging werd aangetoond, dat de heer Groen vijandig was gestemd tegen de vrijzinnige beginselen, gehuldigd in de Grondwet van 1848, en dat hij alle liberale ministeriën, zoowel van Thorbecke, als van Donker Curtius en de Kempenaar had bestreden, en niemand die art. 1 en 2 van de statuten had onderteekend, hem in gemoede kon stemmen, werd door zijne aanhangers daartegen geen woord in het midden gebragt, maar plaatsten zij desniettegenstaande zijnen naam op hun stembriefje, terwijl zij in grooten getale waren opgekomen om de overige leden te overstemmen, en den schijn te doen ontstaan, alsof de heer Groen in twee tegen elkander overstaande kiezers-vereenigingen, telkens door een verschillend personeel was gekozen.

Behoeven we nu wel te vragen, of de anti-revolutionairen wel iets anders zijn dan Protestantsche Jesuiten? De Roomsche Jezuit is de man die streeft naar politiek gezag, die zijn doel zoekt te bereiken door vroomheid te huichelen en die in alles de leer huldigt: «het doel heiligt de middelen.» De Protestantsche anti-revolutionnair is de man die insgelijks streeft naar politiek gezag, die insgelijks zijn doel zoekt te bereiken door vroomheid te huichelen en die insgelijks in alles de leer huldigt: «het doel heiligt de middelen.» Die partij is dus geene andere dan die der oude Phariseeën, die zich later de Jezuitische heeft genoemd, en toen ook die naam met afkeer werd bejegend, de anti-revolutionuire. Mutato nomine eadem *narratur fabula* (het is altoos dezelfde leer, maar telkens onder eene andere vlag.) Aan vruchten kent men den boom. Ik acht het dus pligt om de aandacht te vestigen op de oneerlijke handelingen der anti-revolutionnaire partij, en de opmerking te maken, dat zij die zich aansluiten aan de Pharizeesche partij, wel het minste regt hebben om zich volgelingen van Jezus te noemen.

E.

Advertentiën.

Heden is bij JOH. NOMAN en ZOON, te *Zalt-Bommel*, van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

n°. 5 der

MAANDELIJKSCHE KRONIJK.

GESCHIEDENIS VAN DEN DAG.

MET PORTRET VAN Z. E.

Mr. A. J. Duymaer van Twist,

GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH INDIE.

Geregeld ziet de MAANDELIJKSCHE KRONIJK op den 20sten van elke maand, met een Portret het licht. Niet dan per Jaargang wordt dit werk afgeleverd, zoodat geene afzonderlijke nommers verkrijgbaar zijn. — De aflevering met een fraai portret kost slechts

DERTIG CENTEN.

Alom kan men alnog hierop inteekenen.

Door bovengenoemde uitgevers is dezer dagen aan Heeren Inteekenaren verzonden:

TIJDSCHRIFT

VOOR DE

REGISTRATIE, HET NOTARISAMBT, HYPOTHEEKWEZEN

EN DE REGTEN VAN

ZEGEL, GRIFFIE EN SUCCESSIE,

Gr. 8. N°. 1 en 2 van den zevenden jaargang. De complete jaargang kost slechts *f* 4,80. Van de zes uitgegeven jaargangen zijn nog slechts ENKELE COMPLETE Ex. voorhanden.

Prijscourant der Effecten.

AMSTERDAM. ZATURDAG 11 JUNIJ.

Nederland, Werk. Schuld,	à 2½	Pct.	62⅝			¾
Dito dito.	„ 3	„	75⅞		¾	¾
Dito dito.	„ 4	„	94		¼	7/16
Amortisatie.	„ 2½	„	94			
Aand. Handel-Maata	„ 4½	„				
O. I. Leening 1844	„ 4	„				
Aand. Arnh. Spoorweg	„ 4½	„				
Dito Holl. dito.	„ [illegible]	„				
België, Certificaten	„ 2½	„				
Dito bij Rothschild	„ 2½	„				
Frankrijk, Certificaten	„ 3	„				
Rusland, bij Hope en Comp.	„ 5	„	108⅜			
Dito A°. 1828—1829	„ 5	„	106⅜			
Inschr. op 't Grootboek	„ 6	„				
Dito Certificaten	„ 6	„				
Cert. dito Hamburg Amin.	„ 5	„				
Negot. 1831 en 1833.	„ 5	„	92¾			
Dito 1840	„ 4	„	91⅝			
Dito Stieglitz	„ 4	„				
Dito Nieuwe	„ 4	„				
Nieuwe Eng.	„ 4½	„				
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	„ 1	„	22 13/16		7/8	¾
Nieuwe.	„ 3	„				
Binnenlandsche	„ 3	„				
Cert. Coup. Sp. Com.			5 13/16			
Amort. Schuld			5 5/16			
Portugal, te Londen	„ 5	„				
Dito dito	„ 4	„	36⅜		7/16	
Weener, Bank.	„ 5	„				
Dito	„ 4	„				
Metalliek 1816—1852	„ 5	„	80⅜		⅛	
Dito 1847	„ 2½	„	41½			
Dito 1851 en 1852	„ 2½	„	41 7/16		¼	
Dito 1849	„ 5	„	92			
Dito Lett. B.	„ 5	„	92			
Aand. *f* 500 bij Rothschild						
Dito *f* 250 dito 1839						
Napels, Certific. bij L. & B.	„ 5	pCt.				
Polen, Obligaten	„ 4	„				
Aandeelen 1835		*f*				
Sardinie, te Londen	„ 5	pCt.				
Denemarken, Dito	„ 5	„				
Griekenl, te Londen	„ 5	„				
Philad., bij Hope en Comp.	„ 5	„				
Te Londen	„ 6	„				
Bank						
Louisiana, te Londen	„ 5	„				
Brazilie, te Londen 1824	„ 5	„				
Dito 1843	„ 5	„				
Grenada, Dito à 100 p. st.	„ 2¼	„	22		1/16	
Dito Uitg.						
Ecuador.						
Mexico, te Londen Nieuwe	„ 3	„	25⅛		7/16	7/16
Venezuela, te Londen	„ 3½	„	39		¼	
Dito Uitg.	„ 1	„	16			

Koers van het geld: Beleening 2½, Prolongatie 2½, Disconto 2 pCt.

In de genoteerde fondsen was de markt wederom zeer ongunstig gestemd op de lagere buitenl. beursnoteringen.

Bij JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.